

Ultreia 20, maart 2013

Van de redactie

Buiten is het nog steeds winter en wil het maar geen voorjaar worden. Meer dan zeshonderd pelgrims zochten daarom maar verwarming op onze voorjaarsbijeenkomst op 16 maart jl. in Delft.

Voor een impressie: klik [hier](#)

Dat het voorjaar er weer aankomt en veel mensen pelgrimsplannen hebben, ziet u ook

aan deze dikke Ultreia.

Veel leesgenot

namens de redactie

André Brouwer hoofdredacteur

Pelgrims op de radio

Tijdens de voorjaarsbijeenkomst in Delft werden enkele pelgrims die dit jaar op pad gaan, geïnterviewd door EO-radio.

Uitzending is op maandag 1 april (tweede Paasdag en geen grap) in het radioprogramma *Dit is de dag* van 14.00 – 15.30 uur.

André Brouwer

Erelid

Tijdens de algemene ledenvergadering op 16 maart 2013 werd Bas Brouwer tot erelid benoemd van ons genootschap. Bas was van najaar 2003 tot voorjaar 2013 bestuurslid, waarvan negen jaar als penningmeester.

Hij was op vele terreinen actief en hij faciliteerde mede de grote groei van ons genootschap.

Bas blijft namens het genootschap bestuurslid van de stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob.

Het totaal aantal ereleden is nu op zeven gekomen, naast Bas zijn dat: Koen Dircksens, Herman Gresnigt †, Jan van Kempen †, Mireille Madou, Jacobus van der Werf en Annet van Wiechen.

André Brouwer (geen familie)

Welkom in de Huiskamer van de Lage Landen

Het is zover!

In de Rua San Pedro staan van 15 april tot 15 oktober onze vrijwilligers klaar om u in Santiago welkom te heten.

De Huiskamer van de Lage Landen, aan de Camino Francés net voor de oude binnenstad, is ingericht om u bij aankomst welkom te heten. U kunt er terecht voor een kopje koffie of thee, een heerlijk glas fris water en informatie over Santiago, overnachtingsmogelijkheden en de

thuisreis.

Wilt u verder naar Finisterre, dan kunnen wij u ook de weg wijzen. Onze vrijwilligers zijn benieuwd naar uw ervaringen en verhalen.

Kom langs, ontmoet tochtgenoten en voel je welkom in Santiago.

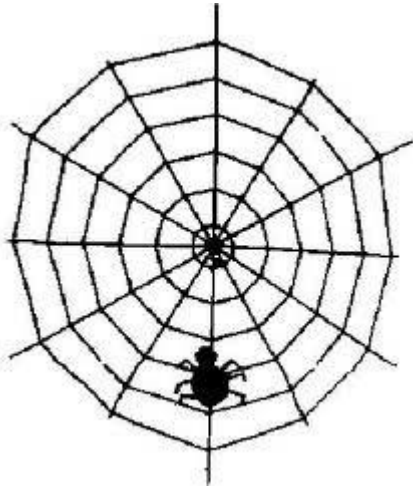
Tot ziens in de Rua San Pedro 29. Buen camino!

Joost Bol

Webredacteuren gezocht

Het redactieteam van www.santiago.nl is op zoek naar redactieleden.

We kunnen versterking gebruiken voor onder andere de volgende rubrieken:

- Compostela register
- Veel gestelde vragen
  - Fietspagina's
  - Weblogs

Uiteraard krijgt u instructies voor het plaatsen van uw bijdragen op de website of het redigeren van bestaande teksten.

Onze eisen: goede kennis van de Nederlandse taal en enige vaardigheid in het schrijven voor het web. Belangstelling? Stuur een email naar webmaster@santiago.nl

Wij verzoeken u vriendelijk ook te reageren als u in eerdere instantie al belangstelling voor dit soort activiteit hebt getoond.

*Met pelgrimgroet,
Webteam santiago.nl*

Libro de Oro Roncesvalles

Al sinds tien jaar begeven vrijwilligers van het genootschap zich jaarlijks naar Roncesvalles om daar als hospitalero de arriverende pelgrims op te vangen. De pelgrimsherberg in het kloostercomplex van Roncesvalles is de eerste stop in Spanje op weg naar Santiago de Compostela. Sinds 2011 is er een nieuwe herberg die plaats biedt aan 183 pelgrims. De hospitaleros doen verslag van hun belevenissen en ervaringen in het zogenoemde *Libro de Oro*. De editie van 2012 is voor het eerst digitaal beschikbaar. Het Libro is een feest van herkenning voor de hospitaleros, maar ook zeer informatief voor hen die overwegen eens in Roncesvalles aan de slag

te gaan. Klik [hier](#) voor het complete verslag.

Jasper Koedam

Bodywarmers in Roncesvalles

Onze hospitaleros en hospitaleras in Roncesvalles hebben het voortaan niet meer koud. Bovendien zijn ze goed te herkennen tussen alle pelgrims. Met opzet is niet gekozen voor een T-shirt, in een bodywarmer kun je ook wat persoonlijke spullen opbergen.

André Brouwer

Bankje in Nasbinals

Maandag 29 april a.s. is het een jaar geleden dat ons bestuurslid Adrie Dik overleed in de pelgrimsherberg van Nasbinals (F). We willen die dag in Nasbinals een bankje onthullen ter herinnering aan Adrie en alle andere pelgrims die op weg naar Santiago zijn overleden.

De burgemeester van Nasbinals is bij de inhuldiging aanwezig, evenals een delegatie van ons bestuur en familie van Adrie.

André Brouwer

Pelgrimsinformatiecentrum Sint-Jacobiparochie

Het is een traditie geworden om in februari de *Bildtse Soete Grouwe Ortefergadering* te houden in de Groate Kerk in Sint-Jacobiparochie. Aan dit overleg nemen deel: de Stichting Alde Fryske Tsjerken, de Stichting De Groate Kerk, het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, de Regio Fryslân van het genootschap, het Pelgrimsinformatiecentrum (PICSJ) en de Stichting Jabikspaad Fryslân. Deze vier partijen hebben in nauwe samenwerking een mooi

Pelgrimsinformatiecentrum gerealiseerd in het voorportaal van De Groate Kerk.

Snert fan Bildtse Soete Grouwe Orten

De vergadering wordt traditiegetrouw afgesloten met een maaltijdsoep van *Bildtse Soete Grouwe Orten*, waarbij roggebrood met spek wordt geserveerd.

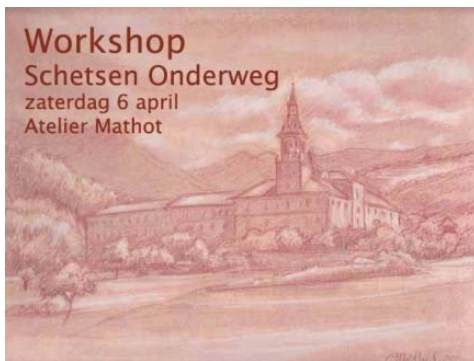
In de vergadering van 23 februari jl. werd afscheid genomen van Bas Brouwer, die namens het genootschap een grote rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van het centrum. Op de foto bedankt Gerhard Bakker, directeur Stichting Alde Fryske Tsjerken, Bas Brouwer in woord en geschenk.

Wiep Koehoorn, voorzitter Stichting Jabikspaad, heeft op zijn weblog een uitgebreid verslag gemaakt van deze dag. Klik [hier](#)

Wiep Koehoorn

Workshop *Schetsen onderweg*

De workshop *Schetsen onderweg* als pelgrim, fietser of wandelaar wordt gehouden op 6 april a.s. in Atelier Mathot te Gouda.

Aan de workshop kunnen maximaal tien cursisten deelnemen.

De middeleeuwse en renaissance-kunstenaars legden hun reiservaringen al vast in fijne schetsjes. Met als hoogtepunt de tekenkunst in de Renaissance, waar we de reis van bijvoorbeeld Dürer door Europa kunnen volgen naar

aanleiding van zijn schetsen.

Carina Mathot is gespecialiseerd in oude tekentechnieken, geïnspireerd op die van de Oude Meesters uit *Il Libro dell'Arte* van Cennino Cennini uit de 14^e eeuw. Zij heeft haar reiservaringen van onder andere de Camino naar Santiago in 2010-2011 vastgelegd in pastels en pastelpotloden. In twee dagdelen krijgen de cursisten tekentechnieken aangeboden in de tekenstijl van beeldend kunstenaar Carina Mathot, geïnspireerd op de Oude Meesters.

Inschrijving via e-mailadres:

cmathot@euronet.nl

<http://www.ateliermathot.com/article.php?id=8>

Carina Mathot

On the road: expositie in Domani Venlo

van 18 april t/m 30 juni 2013

In oktober 2010, ruim vier maanden nadat ik ben teruggekeerd, besluit ik een boek te schrijven over de bijna 2500 kilometer lange fietstocht. De titel: *On The Road, een odyssee per fiets naar Santiago de Compostela*. Niet veel later begin ik te schilderen aan een reeks schilderijen die de Camino tot onderwerp hebben.

Het geheel, boek en schilderijen, moet, zo staat me voor ogen, een soort *Gesamtkunstwerk* worden. Het langeafstandsfietsen doe ik amper een jaar, schilderen al meer dan dertig.

Het boek *On The Road* werd in januari 2011 gepubliceerd en is inmiddels aan de zesde druk toe. De reeks schilderijen werd ruim anderhalf jaar later, in november 2012, afgerond. Alle schilderijen zijn gemaakt naar aanleiding van de passage van historische plaatsen en ervaringen op de Camino Francés.

Naast de schilderijen van de *Compostela-reeks*, wordt er tijdens de expositie in het Venlose Domani tevens een tiental schilderijen geëxposeerd uit mijn nieuwe reeks *Virtual Landscapes*. Dat de expositie wordt gehouden in het Venlose Domani is geen toeval. Het nieuwe kunstopodium ligt in het hart van het historische gedeelte van de stad, dat al sinds de 14^e eeuw bekend staat onder de naam *In de Weide*. Het expositiegedeelte is gevestigd in de voormalige kloosterkerk van de paters Dominicanen.

Het moesten, in mijn beleving, schilderijen worden die lezen als een dagboek. En dat niet zozeer vanwege de bijna magische landschappen waar ik doorheen fiets, maar meer nog vanwege de ervaring, de beleving. Hoe zwaar is het uren en uren, in regen en kou, tegen een stugge berg op te fietsen? Of hoe eenzaam kun je zijn op de onmetelijke hoogvlakte van de Meseta? En hoe verloopt je ontmoeting met het Europese erfgoed? Tenslotte: met welk doel voor ogen lopen en fietsen al die mensen naar de 'sterrenvelden' in Galicië?

Eind 2010 koos ik de plekken die tijdens het fietsen voor mij een bijzondere betekenis hadden of kregen. Het werden er uiteindelijk tien.

Op sommige schilderijen kopieer ik korte dagboekelementen uit mijn boek *On the Road, een odyssee per fiets naar Santiago de Compostela*. Ik voeg ze nagenoeg integraal in op het doek. In andere gevallen zijn het authentieke citaten uit literaire teksten die een relatie hebben met de plek waarnaar het schilderij vernoemd is. Daarnaast breng ik in elk schilderij een drietal kleine foto's aan die als een soort fotodagboek moeten dienen. Naast de kleine foto-elementen verwerk ik ook allerlei andere materialen in de schilderijen: lood, papier, klei, vezels en steengruis. Immers: de Camino is de aarde.

Een van de schilderijen (*Santo Domingo de la Calzada*) maakte van 15 oktober 2011 tot en met 26 februari 2012 deel uit van de tentoonstelling *Pelgrims onderweg naar Santiago de Compostela* in Museum Catharijneconvent te Utrecht.

Opening

De officiële opening vindt plaats op donderdag 18 april a.s. om 20.00 uur. Tijdens de opening is er onder andere een optreden van Herman Verweij, stadsdichter van Venlo. In 2007 publiceerde hij naar aanleiding van zijn voetreis naar Rome zijn reisboek *Het pad van verdwalen*.

De expositie is op woensdag, donderdag en vrijdag te zien van 19 april tot en met 30 juni a.s. van 14.00 tot 17.00 uur. Daarnaast is de tentoonstelling ook op een aantal zaterdag en zondagen te bezichtigen, eveneens van 14.00 tot 17.00 uur. Deze data zijn te vinden op de website van Domani: www.domani-venlo.nl. en tevens op mijn eigen website: www.gerardstaalsart.nl.

Gerard Staals

Heen – Keer

Voor Eric Brandts zijn pelgrimstocht naar Santiago ondernam, schonk hij een relikwieëndoosje aan de Sint Jacobskerk in zijn woonplaats Vlissingen. Een soortgelijk doosje overhandigde hij aan het pelgrimsmuseum van de kathedraal in Santiago de Compostela, waar het gastvrij en verrast in ontvangst werd genomen door de priester-directeur van het Oficina del Peregrino.

Als geste van verbondenheid tussen dit Zeeuwse onderdeel van de Nederlandse pelgrimsroute en Santiago heeft het in het pelgrimsmuseum een permanente plaats gekregen.

De overige, in een kleine oplage vervaardigde relikwieëndoosjes zijn tot 30 maart (en misschien langer) te zien in de Binnenplaats van de Drukkery te Middelburg.

Op de website van de Drukkerij is een kort interview met Eric op omroep Zeeland te zien. Klik [hier](#) voor het interview

Eric Brandts

Wandeling *De Wandelgids*

Op zondag 21 april a.s. verzamelen we om 12.15 uur aan het adres Trichterstraat 21 in Schimmert. Om 12.30 uur vertrekken we om 9,5 kilometer te wandelen, waarbij we onderweg weer nieuwe 'gasten' zullen ontmoeten. Iedere keer is er sprake van een bijzondere sfeer van saamhorigheid. De afgelopen 8 wandelingen waren we gemiddeld met 38 wandelaars per tocht, waaronder 9 jeugdigen.

Dieren hebben al vaker een rol gespeeld tijdens onze wandelingen. Nu zal er een demonstratie worden verzorgd in het drijven van Drentse heideschape door border collies die mondelinge commando's of fluitcommando's krijgen van de schaapherders Joost van den Broek en Naud Maassen.

Aansluitend aan de demonstratie zal Lucienne ons weer iets biologisch lekkers presenteren en natuurlijk zullen we ook wat drinken.

We hopen u te ontmoeten.

Voor meer informatie over de komende wandeling of over voorgaande wandelingen: www.dewandelgids.com.

Gaston Huijsmans

Wandelen met Simone

Na het verschijnen van mijn boek *Ik ga op reis en laat achter*, ontvang ik regelmatig mailtjes van mensen die heel graag op pelgrimage willen gaan, maar om diverse redenen niet zo'n intensieve tocht kunnen ondernemen.

Al een tijd liep ik met het idee om iets met wandelen te doen en na vorige week weer twee mailtjes in die richting gekregen te hebben, heb ik de stoute schoenen aangetrokken en ben ik mijn hart gaan volgen. Ik ga Stilte, Thema en Vragen wandelingen organiseren. De regio Heiloo/Egmond heeft, naast een prachtig natuurgebied van duinen, strand, landerijen en bos, ook een aantal bijzondere plaatsen zoals de *Bedevaartplaats Onze Lieve Vrouwe Ter Nood*, de *Abdij van Egmond* en *Landgoed Nijenburg*.

De Stilte en Thema wandelingen beginnen we met een aantal eenvoudige bewegingsoefeningen om helemaal in contact te komen met ons lichaam. Daarna volgt een korte meditatie in een kapel of een mooi stukje natuur, waarna we een tocht van 5, 8 of 9 km maken, afhankelijk van de locatie.

Tijdens de Vragen wandeling kun je mij alles vragen over mijn boek, levensvisie, bewustzijn, etcetera.

Na afloop is er mogelijkheid tot delen van ervaringen. Wie wil, kan daarna een zelf meegebrachte lunch gebruiken.

Data Stilte wandeling

27 maart: Landgoed Nijenburg, Heiloo, 5 km.

6 en 24 april: Abdij van Egmond, Egmond Binnen, Monnikenpad, 9 km
(duinkaart nodig).

Datum Thema wandeling

8 mei: Thema *Liefde*, Onze Lieve Vrouwe ter Nood,
Heiloo, 8 km.

Datum Vragenwandeling

1 juni: Duingebied bij Egmond Binnen, 9 km (duinkaart nodig).

Kosten: € 8,- (de duinkaart die voor sommige wandelingen nodig is, kost € 1,70).

Aanvang: 10.00 uur.

Zin om mee te wandelen? Graag van tevoren reserveren: info@simoneawhina.com of 06 27 14 52 69. Vervoer van en naar station Heiloo is mogelijk

Simone Awhina

Onvoorzichtigheid kost geld

In de laatste Jacobsstaf stond een artikel met als titel *Code Rood in de Pyreneeën*. Wij moesten daaraan terugdenken toen wij onderstaand bericht lazen in een Engelstalig Caminoforum. Let wel: wij willen met deze 'link' niet suggereren dat de situatie, die in het artikel wordt beschreven, is veroorzaakt door 'onvoorzichtigheid', in de zin zoals hieronder bedoeld.

Wij denken wel dat het zinvol is om mensen - nogmaals - voor dergelijke

'onvoorzichtigheid' te waarschuwen.

Dit nieuws verscheen half februari in lokale kranten in Navarra:

Eind januari jl. zijn vijf Koreaanse pelgrims gered uit de schuilhut 'Izandorre' (aan de 'Route Napoléon', tussen de Fontaine de Roland en de Col de Lepoeder). Zij moeten nu 1.500 euro betalen aan de Hulpdienst van Navarra (NEA) voor de kosten van hun redding. De vijf hadden verschillende waarschuwingen van de lokale bevolking om niet verder te gaan –gezien de harde wind en de sneeuw (soms wel 70 cm dik)- genegeerd. Ook in de toekomst zal de NEA de kosten van reddingsacties in

*rekening brengen, als de situatie veroorzaakt is door 'onvoorzichtigheid'.
Woordvoerders van de NEA hebben verklaard dat per geval zal worden beoordeeld of hiervan sprake is. Zij lichtten toe dat met 'onvoorzichtigheid' wordt bedoeld: het 'roekeloos negeren van weeralarm' of het 'niet goed toegerust zijn voor een bepaalde situatie'. (Denk bijvoorbeeld aan onvoldoende bescherming tegen kou en/of regen.)
De prijs voor een reddingsoperatie per helikopter (inclusief bemanning, dokter en verpleegkundige) kan oplopen tot 2.000 euro. De tarieven voor reddingsoperaties zijn lager. Ze hebben vooral tot doel om 'onvoorzichtigheid' te ontmoedigen en zijn niet een middel voor de NSA om inkomsten te verwerven.*

Dit lijkt ons op zich terecht. Wij kennen teveel voorbeelden van situaties waarin pelgrims met een slechte uitrusting voor de *Route Napoléon* kozen, terwijl dat gelet op de weersverwachtingen sterk werd afgeraden. Mensen lijken zich dan niet te realiseren dat zij niet alleen zichzelf in gevaar brengen, maar ook diegenen die hen uiteindelijk moeten redden. Bovendien wordt in Spanje momenteel hard bezuinigd en ook daarom kunnen de kosten van dergelijke - in feite onnodige- reddingen beter bespaard worden.

Anderzijds is het niet te hopen dat mensen die werkelijk in nood zitten, zich door de mogelijkheid van 'boetes' laten weerhouden om 112 te bellen. Je leven is onbetaalbaar!

Voor verdere informatie: www.espritduchemin.org/nl/oversteek-pyreneeën

Huberta en Arno, Pelgrimsherberg *L'Esprit du Chemin*

Startersbijeenkomst Regio Den Haag

Zaterdagmiddag 2 februari jl. werd door de regio Den Haag voor de tweede keer een startersbijeenkomst georganiseerd voor lopers en fietsers die dit jaar naar Santiago zullen gaan. Ruim 40 mensen maakten van de uitnodiging gebruik om informatie te krijgen. Na de koffie vertelden Jos Spekman, voor de lopers, en Leon van den Bergh, voor de fietsers, aan de hand van een PowerPointpresentatie wat er nodig is voor een pelgrimstocht naar Santiago. Uitrusting, overnachtingsplaatsen onderweg, routes en aanwijzingsborden kwamen aan bod. De aanwezigen konden vragen stellen, waar dankbaar

gebruik van werd gemaakt. De meeste pelgrims vertrekken vanaf medio april tot half juni 2013. Eén familie vertrekt op 19 juli met twee kinderen van 7 en 9 jaar vanuit Pamplona naar Santiago. Een vader volgt met de auto zijn zoon die met een handbike de Camino Francés wil afleggen. Al met al was het een zeer geslaagde middag. Het is de bedoeling om in september 2013 een terugkommiddag te organiseren. Iedereen kan dan over zijn of haar tocht met anderen napraten en ervaringen uitwisselen.

Jos Spekman

Voorjaarsbijeenkomst regio Oost

Hierbij nodigen wij alle leden uit voor de voorjaarsbijeenkomst van de regio Oost. U bent welkom op vrijdag 5 april a.s. in zaal *de Kandelaar*, Stationsstraat 4, 7451 BH Holten.

Vanaf 19.00 uur staat de koffie klaar. Om 19.30 uur zal de voorzitter u welkom heten en eventuele regiozaken bespreken. Aansluitend zal Ad Kurver ons laten genieten van de film *The Way*, die gaat over Tom Avery, een oogarts uit Californië, die op een dag het bericht krijgt vanuit Frankrijk dat zijn zoon Daniel bij een storm in de Pyreneeën is overleden. Hij besluit naar Frankrijk te reizen, waar hij ontdekt dat Daniel was begonnen met de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela. Tom besluit zelf de route uit te lopen. Aansluitend praten we na in het café Saint-Jacques, het onmisbare deel van de avond.

Angela Frieling

Wandeling regio Oost op 14 april 2013

Dit jaar hebben wij Ernst Noordhuis en Rika Slikker bereid gevonden om deze wandeling te organiseren. 's Morgens om 10.30 uur ontvangen zij de deelnemers bij het NS-station van Olst (gelegen op de lijn Deventer-Zwolle) vanwaar we starten. Hier kunt u ook makkelijk parkeren.

In Salland is het prima wandelen. Waar we precies heen gaan is nog een verrassing, maar in deze omgeving zijn meerdere landgoederen (onder andere *Spijkerbosch*, *de Haere* en *'t Nijendal*) waar we misschien wel een kijkje gaan nemen. De wandeling gaat door een heel afwisselend landschap, dat nooit verveelt. Wandelt u ook mee?

U kunt zich opgeven per telefoon of e-mail vóór 10 april a.s bij Ernst Noordhuis, Bereklauw 35 8131 GN Wijhe, tel. 0570-521770 of via ernstnoordhuis@gmail.com

Angela Frieling

Verslag Regiodag 2 maart jl. Regio Bollenstreek-Rijnland

Op zaterdag 2 maart hadden wij de regiobijeenkomst in 'de Hoeksteen' te Hillegom. Om 10.30 uur beginnen belangstellenden binnen te druppelen en een half uurtje later zijn er ongeveer 40 mensen aanwezig, onder wie veel nieuwe gezichten. Onder het genot van een kopje koffie maken we kennis met elkaar en de gesprekjes komen op gang, de sfeer is direct al gezellig.

We starten ons programma met ons voor te stellen en de mededelingen. We

memoreren het overlijden van Jos van Tongeren, die samen met haar man de regiocontactpersonen van het eerste uur waren. In de tijd dat nog maar een enkeling in Nederland iets wist van de Camino naar Santiago.

We vertellen over de Jacobaliaprijs, die tijdens de algemene ledenvergadering van 16 maart aan de aanwezigen getoond werd. Wij hebben al een klein voorproefje gehad en Bert Roebert laat ons een grote foto zien van de kaarsenstandaard in een stenen Jacobsschelp, die hij naast de Jacobus-icoon op tafel zet. Dat staat daar mooi zo met zijn tweeën.

Ook de maandelijkse wandeling wordt onder de aandacht van de nieuwe leden gebracht en belangstellenden kunnen zich inschrijven. Daarna is het de beurt van de nieuwe leden. Zij stellen zich voor en vertellen wat hun plannen zijn voor de camino. Ze zijn persoonlijk in hun verhaal, de sfeer is open en ieder luistert met aandacht. Na hun verhaal te hebben gedaan, vult iedereen een vlaggetje in waarop staat of je een looper of een fietser bent, je naam en adres, de datum van vertrek, startplaats en het einddoel van je tocht. De vlaggetjes worden op de startplaats op landkaarten geprikt. Na afloop van dit programma-onderdeel is visueel gemaakt hoeveel van de aanwezigen er dit seizoen op pad gaan en waar vandaan ze vertrekken. Het is een vrolijk gezicht. Daarnaast hebben wij als

regioteam meteen alle gegevens van de vertrekkenden en kunnen wij hen een 'buen camino'-wens sturen voor ze op weg gaan.

Als alle plannen kenbaar zijn gemaakt, komt Hetty Verouden het *Tous les Matins* voor ons zingen. Zij begeleidt zichzelf op de gitaar. Dat doet ze mooi en wij genieten ervan. Daarna zingen wij het zelf ook nog een keer en Hetty begeleidt ons daarbij. Dan is het lunchtijd, tijd om te smullen van soep en broodjes, maar vooral om te praten met elkaar.

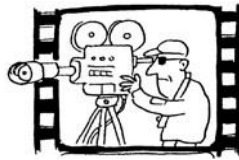
Na de lunch splitsen we ons in twee groepen voor informatie voor fietsers en voor wandelaars. Ikzelf begeleid de informatie voor wandelaars en ik heb mijn rugzak meegenomen. Al uitpakkend wat ik zoal meeneem, ontstaat er over en weer een gesprek tussen de ervaren lopers en worden voor- en nadelen van de diverse artikelen besproken. Het geheel is heel informatief. De keus wat je meeneemt en wat voor materiaal je kiest, blijft een persoonlijke. Nadat ik mijn eigen alternatieve regenkleding geshowd heb, is de tijd al weer om en ga ik kijken hoe het bij de fietsers is. Daar zie ik een grote groep mensen zitten, die geconcentreerd met Clemens Sweerman in gesprek is.

Gied ten Berge wacht geduldig en 15 minuten later dan gepland, kan hij aan zijn lezing beginnen. Deze lezing is boeiend, hij vertelt met diepgang en gedichten over zijn fietstocht naar Santiago, waarbij hij zijn verhaal ondersteunt met een PowerPointpresentatie.

Om 16.30 uur eindigt deze inspirerende dag en met het door ons allen gewaardeerde Café Saint-Jacques besluiten we deze bijeenkomst.

*Namens het regioteam
Helmi van Ginneken*

Wilt u iets van mij zien?

Filmpje met humor

Het gebeurt niet vaak dat we op de redactie van Ultreia lachen om binnengekomen kopij, maar de link naar het filmpje van Robert en Roy vormt een uitzondering. Robert ter Heide (24) uit Noordwijk hoorde van een oom en tante dat zij naar Santiago waren gefietst. Sindsdien spookte het avontuur om deze tocht wandelend te gaan doen door zijn hoofd. Zijn vriend Roy Hoogervorst (25) uit Noordwijkerhout vond het meteen een geweldig idee.

De video duurt ongeveer 30 minuten en het is alleen al grappig om te zien dat deze wandelaars de fietsroute van Clemens Sweerman volgen.

U kunt de video vinden door de zoektermen 'Robert Roy Santiago' in te typen, of door op onderstaande link te klikken: <http://www.youtube.com/watch?v=25QikrHsMs8>

In *Blik op Noordwijkerhout* is meer te lezen over hun tocht. Klik [hier](#).

André Brouwer

Op verhaal komen

Leo Baeten, bekend van de film *In de palm van haar hand*, maakte een film over Roncesvalles en het mooie werk dat de hospitaleros daar doen.

De film kost 10 euro en is te bestellen via baeten.leo@planet.nl

Gerard Konings

Archivo de Cinematografía Jacobea

Sinds september 2012 is het blog *Archivo de Cinematografía Jacobea* online: Cinejacobeo.blogspot.com.es

Een initiatief van Fernando Lalanda, die in korte tijd een index met een schatkamer aan

filmmateriaal over de camino en Santiago heeft aangelegd. De index bevat ruim 70 titels van documentaires, speelfilms en reportages uit Spaanse televisie- en bioscoopjournaals, van 1910 tot 2012.

Het is niet alleen een lijst, veel van het materiaal is ook online te bekijken, bijvoorbeeld een reportage over de viering van het heilig jaar 1915 in Santiago. Zeer de moeite waard is de 15 afleveringen tellende serie *Nuestros caminos a Santiago*, over alle Spaanse caminos die naar Santiago leiden. Verder is ook de National Geographic-serie *En camino de Santiago* uit 2008 via het blog terug te zien.

Jasper Koedam

Wilt u iets van mij lezen?

Jacobus, detail van Christus in de hoef van Utrechtsemanne
Worms?, ca. 1440. ABM 06567-579

Open / Bo Scheeringa

In het boek *Open* beschrijft Bo Scheeringa in een reisblog haar ervaringen, indrukken en gevoelens tijdens een 800 km lange voettocht naar Santiago de Compostela. Een fantastisch avontuur van de schrijfster, vanuit een onstuitbaar verlangen naar meer bewustwording en groei en het willen loslaten van wat haar vasthield.

Het is een verhaal over pijn en afzien, maar ook over het delen van euforisch genieten, het vinden van persoonlijke inzichten en een groter spiritueel besef.

Open is een verslag van veel bijzondere ontmoetingen en ervaringen: een verhaal dat de lezer vaak doet glimlachen, maar

onvermijdelijk zal openen tot beschouwing.

Het boek is [hier](#) te bestellen

Bo Scheeringa

Uitnodiging boekpresentatie Wandel je wijzer

Aat van der Harst schreef bovenstaand boek na zijn tocht naar Compostela. Het blijft voor een deel dicht bij huis. Ook daar kun je pelgrimsthema's verkennen, zelfs op de trottoirs van je eigen stad en dorp of in een naburig park. De omgeving is steeds spiegel voor persoonlijke vragen.

Het boek wordt gepresenteerd op vrijdag 19 april om 16.30 uur in de centrale bibliotheek aan de Zonnehof te Amersfoort. Vooraf is er voor liefhebbers vanaf 15.30 uur een wandeling met oefeningen uit het boek door Amersfoort (start: First-Classrestaurant aan de achterkant van het station).

Opgave voor wandeling en presentatie via <mailto:avdharst@verhalenonderweg.nl>, of www.verhalenonderweg.nl

Het boek ligt vanaf 19 april in de boekwinkel:

Wandel je wijzer, stad en natuur als coach. Aat van der Harst 2013. Uitgeverij Ten Have. ISBN: 9789025902155. 19,95 euro.

Programma:

- * Muziek door trio C tot de derde. Casper (klarinet), Carel (viool) en Coos (accordeon), drie muzikale wereldreizigers.
- * Verhaal : Margriet Bolding, cabaretier, schrijver; winnares A.L.Snijders-prijs.
- * Poëzie: Rineke Huisman.
- * Interactieve introductie op achtergronden van wandelcoaching door Cocky Fortuin- van der Spek en Aat van der Harst.
- * Woord namens uitgeverij Ten Have: Annelies Nijboer, redactie. *
Overhandiging eerste exemplaar.

Aart van der Harst

Camino de Fisterra op weblog

Helmut Brouwer maakte een serie routebeschrijvingen op zijn weblog onder de titel: *Acht wegen naar Compostela*. De camino de Finisterre / Muxía is als laatste verhaal gereed. Hoewel dit gedeelte vanaf Santiago slechts 126 km is, betreft het een prachtige route naar de geheimzinnige kuststreken van Galicia.

Keltische invloeden zijn overal aanwezig, Druiden hebben hun sporen achtergelaten richting het einde van de wereld in Finisterre en Muxía, die pas in 1200 gekerstend werden. De route is bovendien zeer geschikt om de anticlimax van het aankomen en dus afsluiten van de camino nog even uit te stellen.

<http://www.pelgrim-helmut.nl/> of Google Pelgrim-helmut
Lees dit verhaal vol mystieke heiligdommen!

Helmut Brouwer

Colofon

We begonnen deze Ultreia met een foto van Wronghel en Wei, een gezelschap dat muziek uit de middeleeuwen ten gehore brengt. Ons koor El Orfeón zingt deze aflevering uit. Beide foto's zijn gemaakt op onze landelijke voorjaarsbijeenkomst te Delft.

Eindredactie: Ellie Nieuwenhuizen
Hoofdredactie: André Brouwer
Redactieadviseur: Monique Walrave
Vormgeving: Henk van Dam

De volgende Ultreia verschijnt medio april 2013.
Wij zien graag uw kopij tegemoet voor 10 april via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Uw kopij graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder allerlei opmaak als inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. De Ultreia heeft een eigen opmaak en het kost ons altijd veel extra tijd om uw opmaak er weer uit te halen. Met een foto zijn we ook altijd blij.

En nog blijer maakt u ons als ook alle relevante informatie voor de lezer in uw bericht staat. U kunt dit zelf controleren aan de hand van de 5 w's: wie, wat, waar, wanneer en waarom?

Andere zaken

Wij ontvangen in onze Ultreia postbus regelmatig opzeggingen van het lidmaatschap en vragen van algemeen informatieve aard.

Wilt u zo vriendelijk zijn opzeggingen, adreswijzigingen etcetera te sturen aan:
ledenadministratie@santiago.nl

en algemene vragen over ons Genootschap of de weg naar Santiago
naar: info@santiago.nl